

Spoločne proti Covidu

Informačné noviny o všetkých aspektoch očkovania proti COVID-19.

Matúš Vallo,
primátor Bratislavy

Od marca spoločne prežívame veľmi ťažké obdobie a azda najčastejšie myslím na tých, ktorí sú najzraniteľnejší – naše seniorky a seniorov. Špeciálne na tých, ktorí žijú v zariadeniach sociálnych služieb, pretože za nich cítim zodpovednosť. Myslím aj na zamestnancov zariadení, ktorí im dennodenne láskavo a profesionálne poskytujú starostlivosť. Som im za to veľmi vďačný. Napriek tomu, že sme sa veľmi snažili znížiť riziko nákazy, prijali sme množstvo

opatrení a pracovali dňom i nocou, rozšíreniu nákazy sa zabrániť nedalo. Vidíme to nielen na Slovensku, ale na celom svete. No na celom svete vidíme aj veľké úsilie, aby sme zabezpečili očkovanie proti COVID-19, zaočkované boli už milióny ľudí v rôznych krajinách. Príchod účinných a bezpečných vakcín, ktoré vedci vyvinuli a boli starostlivo preverené v klinických štúdiách, je našou nádejou, že už v tomto roku sa náš život vráti do normálnych koľají. Pre vás je najdôležitejšie to, aby ste sa mohli bezpečne osobne stretávať so svojimi blízkymi, ktorých ste mnohí nevideli už niekoľko mesiacov. A aby ste sa mohli znova objasť s tými, ktorých máte radi. Ja osobne aj mesto Bratislava plne podporujeme očkovanie proti COVID-19 a budeme robiť všetko preto, aby sme zamestnancom

a klientom zariadení sociálnych služieb umožnili očkovanie jednoducho, bezpečne a skoro.

Keď tieto noviny držíte v rukách, prví zamestnanci našich zariadení sú už zaočkovaní a ďalší už majú na očkovanie termín. Všetci to zvládli veľmi dobre.

Rozumiem veľmi dobre aj tomu, ak v súvislosti s očkovaním máte otázky alebo obavy, je to úplne prirodzené. Budeme sa snažiť s vami o vašich obavách hovoriť, prinášať vám informácie a zdieľať skúsenosti s očkovaním, aby ste našli odpovede na svoje otázky.

Veľmi si želim, aby sme v našom meste mali čo najviac ľudí, ktorí budú pred nákazou chránení. Prosím vás, aby ste sa dali zaočkovať. Len tak spoločne vírus prekonáme.

Zuzana Čaputová
Prezidentka Slovenskej republiky o očkovaní

V najťažšej chvíli celej pandémie prichádza najdôležitejšia správa - prvá várka vakcíny je dostupná aj na Slovensku. Rozumiem obavám ľudí. No tak, ako aj v živote mnohokrát pred tým, aj teraz dôverujem medicínskym autoritám.

V súlade s nimi považujem vakcínu za jedinou cestu, ako poraziť vírus a vrátiť naše životy do normálu. Prijala som preto ponuku ministra zdravotníctva a po zdravotníkoch z prvej línie som sa dala taktiež zaočkovať. Verím, že túto možnosť v najbližších dňoch a týždňoch využije čo najviac ľudí, od ktorých záleží naša bezpečnosť, zdravie a naše životy. A že ju tiež maximálne využijú ľudia z rizikových skupín, u ktorých je vysoký predpoklad ťažkého priebehu ochorenia.

Ľudí, ktorých presvedčia odborné argumenty vedcov, lekárov a ďalších autorít, totiž bude záležať miera získanej kolektívnej imunity a čas, keď budeme znovu môcť žiť, ako sme žili predtým.

Som presvedčená, že tak, ako sme dokázali vakcináciou poraziť mnohé smrteľné choroby v minulosti, dokážeme aj dnes ochrániť naše životy pred ochorením Covid-19.

Želám si, aby vakcinácia bola naším spoločným úsilím, naším prejavom solidarity a nie zdrojom sporov. Od množstva

Zdroj: Facebook Zuzany Čaputovej, redakčne krátené

“Očkovanie vôbec nebolelo, odporúčam ho každému”

Očkovať proti vírusu Covid-19 sa začalo 26. decembra už aj na Slovensku. Momentálne sme v prvej fáze, keď majú vakcínu dostať zdravotníci, pracovníci kritickej infraštruktúry, ľudia pracujúci v zariadeniach sociálnych služieb. V týchto zariadeniach sa už s očkovaním začalo: 8. januára prebehlo v Banskej Bystrici a 11. januára v Bratislave.

V Banskej Bystrici sa dalo zaočkovať takmer sto zamestnancov mestských zariadení sociálnych služieb, dobrovoľne sa prihlásili opatrovatelky z pobytových zariadení, zariadení pre seniorov či z mestských detských jasí. V Bratislave prvé očkovanie pracovníkov prebehlo v Nemocnici sv. Cyrila a Metoda na Antolskej, očkovaní boli zamestnanci zariadenia pre

seniorov Gerium. Rozprávali sme sa s riaditeľkou tohto zariadenia, PhDr. Miroslavou Čembovou.

Prečo ste sa rozhodli dať sa očkovať? Je to podľa Vás dôležité?

Moje rozhodnutie má rozmer odborný, profesionálny a osobný. Predtým, než som sa rozhodla pre očkovanie proti ochoreniu COVID-19, som si prečítala množstvo odborných článkov a názorov. Prediskutovali sme túto tému intenzívne s kolegynami a kolegami v našom zariadení, ako i s kolegynami zo sekcie sociálnych vecí hlavného mesta SR Bratislavy. Nakoľko sme ja i môj manžel zdravotníci, preberali sme a preberáme túto tému i doma. Rozhodnutie dať sa očkovať posilnila vo mne aj skutočnosť, že pracujem v zariadení sociálnych služieb, kde poskytujeme komplexnú sociálnu, opatrovateľskú a ošetrovateľskú starostlivosť seniorom. Práve oni sú najzra-

Riaditeľka domovu pre seniorov Miroslava Čembová sa dáva očkovať. “Očkovanie je najlepšou cestou, ako bojovať s ochorením COVID-19, a všetkým ho odporúčam”, hovorí.

autor fotografie Marek Veľček

nitelnejšou skupinou ohrozenou ochorením COVID-19.

Aký je postoj zamestnancov a klientov vo vašom zariadení voči očkovaniu?

Podľa aktuálnej situácie môžem povedať, že rozhodnutie dať sa očkovať vyjadriло takmer 69 % zamestnancov. Stále však dôsledne dodržiavame všetky protiepidemiologické opatrenia, vrátane pravidelného antigénového testovania na týždennej báze, čo sa ukázalo ako veľmi účinná ochrana proti COVID-19. Inou kategóriou sú naši klienti/seniori. Tí sa radia nielen s nami, ale i so svojimi deťmi, vnúčatami, súrodencami, kamarátmi a známymi. A túto komunikáciu im

pravidelne umožňujeme pomocou telefonického kontaktu či cez videohovory. Pravidelne tiež komunikujeme na individuálnej báze formou telefonickej konzultácie medzi vedením Gerium a príbuznými. K dnešnému dňu evidujeme súhlas s očkovaním takmer u 60 % klientov.

Ako prebiehalo samotné očkovanie? Koľko zamestnancov sa bolo dať očkovať?

Očkovanie našich zamestnancov prebehlo počas dvoch dní, každý deň to bolo asi dvadsaťpäť ľudí. Ja som sa spolu s ďalšími kolegami a kolegynami dala zaočkovať už v prvý deň, všetko prebehlo veľmi hladko, efektívne a bez akýchkoľvek

komplikaácií. Pred vpichom vakcíny som uviedla písomne svoju anamnézu, prípadný kontakt s COVID-pozitívnymi ľuďmi, následne ma o všetkom dôležitom informovali dve zdravotníčky. Očkovali ma pri dodržaní všetkých bezpečnostných opatrení, aplikovanie vakcíny nebolelo, a u mňa ani mojich spolupracovníkov nebolo sprevádzané žiadnymi neželanými účinkami. Pre istotu sme však po očkovaní počkali dvadsať minút v nemocnici, kde bol zdravotnícky personál pripravený pomôcť nám pri akejkoľvek komplikácii. Očkovanie je najlepšou cestou, ako bojovať s ochorením COVID-19, a všetkým ho odporúčam.

Je vakcína potrebná?

Na ochorenie COVID-19 už na svete zomreli milióny ľudí a bohužiaľ, vírus prenikol aj k nám do zariadení sociálnych služieb, stovky ľudí sa nakazilo a niektorí veľmi vážne ochoreli.

Naplnno sme pocítili jeho dôsledky a museli sme prijať mnoho opatrení, vrátane obmedzenia kontaktu s vašimi blízkymi. Medicína dnes nepozná liek, ktorý by vírus zlikvidoval, dokáže bojovať len s jeho príznakmi a dôsledkami.

Vakcína je jediným spôsobom, ako sa s vírusom dokážeme vysporiadať, chrániť naše zdravie a zdravie našich blízkych.

Je vakcína bezpečná?

Každá vakcína bola testovaná na viac ako 40 000 ľuďoch v rôznych krajinách a ukázala sa ako bezpečná. Do dnešného dňa ňou bolo očkovaných už niekoľko miliónov ľudí a na základe skúseností sa naďalej považuje za bezpečnú.

Väčšina vedľajších účinkov je mierna a trvajú krátko, ako začervenanie a bolesť na mieste vpichu, únava a zvýšená teplota.

To znamená, že telo na vakcínu reaguje a vytvára si ochranu. Po očkovaní na pacienta dohliada lekár, aby bolo očkovanie bezpečné.

Je vakcína účinná?

Štúdie preukázali účinnosť - viac ako 90% ľudí si vytvorí dostatočnú ochranu pred ochorením COVID-19 už 10-14 dní po podaní druhej dávky vakcíny - to znamená, že na COVID - 19 neochorejú. Vakcína je účinná aj na nové, nákazlivejšie kmene koronavírusu, ktoré sa rozšírili z Veľkej Británie pred Vianocami.

Koľko dávok vakcíny je potrebných?

Vakcína, ktorou sa bude očkovať, sa skladá z dvoch dávok do ramena, pričom odstup medzi dávkami je 21 dní. Plná ochrana sa vyvinie až po podaní druhej dávky.

Očkovací plán na Slovensku:

I. vlna očkovania

december 2021

Zdravotníci,
zamestnanci
zariadení
sociálnych
služieb, kritická
infraštruktúra

II. vlna očkovania

január 2021

**Klienti zariadení
sociálnych
služieb, pacienti
na 65 rokov
a chronickí
pacienti**

III. vlna očkovania

február 2021

Učitelia
a marginalizované
komunity

IV. vlna očkovania

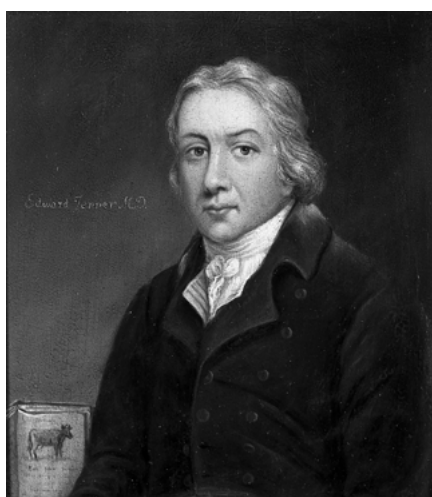
marec 2021

Ostatní
obyvatelia
Slovenska
nad 18 rokov

	2				5		6							
1	4			1	2	9								
		3						3						
	2				9			6						
			3	1										
		2	4		8	9								
			2	4					7					
	5		7											
2	9		8		2	3								

		1				8								3
		2			6								2	
					7		2	1						
1	2						2	2						
		5										7	9	
5		6											3	
3					8	9							8	
												2	5	1
							9						4	

Edward Jenner, vynálezca vakcinácie

Z dejín očkovania

Očkovanie proti vírusu Covid-19 nadväzuje na dlhú tradíciu úspešných očkovaní, ktoré svet v boji s chorobami využíva už viac než tristo rokov.

Možno vás prekvapí, že prvé očkovanie, tzv. variolizáciu, vykonal práve slovenský lekár, infekcionista, imunológ, far-

maceut a polyhistor Ján Adam Rayman už v roku 1720. V tomto roku vykonal na vlastnej dcére očkovanie proti pravým kiahňam (Variola) vmasírovaním hnisu z kiahničky jej chorého brata do kožného rezu na ramene. Očkovanie v nasledujúcich rokoch s úspechom opakovával na viacerých pacientoch. Rayman za svoj život napísal niekoľko desiatok lekárskych prác, najčastejšie o infekčných chorobách. Okrem pravých kiahní sa zaoberal osýpkami, šarlachom či besnotou.

V tom istom roku uverejnil podobný experiment ako Rayman aj anglický lekár Charles Maitland. Keďže Anglicko, nie Uhorsko, bolo centrom vzdelanosti tých čias, za prvú úspešnú variolizáciu v Európe sa považuje tá Maitlandova. Svetové prvenstvo v samotnej

vakcinácii je však v medicínskej literatúre priznávané anglickému lekárovi a fyziológovi Edwardovi Jennerovi, ktorý tieto pokusy vykonal nezávisle od J.A. Raymana o 76 rokov neskôr, v roku 1796. Jenner zaviedol aj pojem vakcinácia a vakcína, prvý použil termín vírus a prvý úmyselne vpíchol predtým očkovanému dieťaťu infekčnú dávku vírusu, aby dokázal, že očkovaný človek na kiahne neochorie. Rayman, Maitland a Jenner položili základy našich vedomostí o boji proti vírusom a dôležitosti vakcinácií.

Dôležitosť, ktorú si dnes opäť naliehavo uvedomujeme.